Ch9 - Chín Pháp - VII. Phẩm Niệm Xứ (Satipaṭṭhānavagga)

Kinh Tăng Chi Bộ (VNC PHVN, 2021)

CHƯƠNG IX. CHÍN PHÁP 1125

VIL PHẨM NIỆM XỨ (SATIPATTHĀNAVAGGA)

L KINH TU TẬP YẾU KÉM (Sikkhâdubbalyasuttã)^ (A. IV. 457) 63. Này các Tỷ-Kheo, có năm pháp làm suy yếu học tập này. Thế nào là năm? Sát sanh, lấy của không cho, tà hạnh trong các dục? nói láo, đắm say rượu men rượu nấu. Này các Tỷ-kheo5 đây là năm pháp làm suy yếu học tập. Này các Tỷ-kheo5 đê đoạn tận năm pháp làm suy yêu học tập này, bôn niệm xứ cần phải tu tập. Thế nào là bốn? ở đây, này các Tỷ-kheo, Tỷ-kheo trú tùy quán thân trên thân, nhiệt tâm, tỉnh giác, chánh niệm đê nhiêp phục tham ưu ở đời. Vị ây trú tùy quán thọ trên các cảm thọ... Vi ấy trú tùy quán tâm trên tâm... trú tùy quán pháp trên các pháp, nhiệt tâm, tỉnh giác, chánh niệm đe nhiếp phục tham ưu ở đời. Này các Tỷ-kheo, để đoạn tận năm pháp làm suy yếu học tập này, bốn niệm xứ cần phải tu tập.

II. KINH TRIỀN CÁI (Nĩvaranasutía) (Ả. IV. 457) 64. Này các Tỷ-kheo5 có năm triền cái80 81 này. Thế nào là năm? Dục tham triền cái, sân triền cái, hôn trầm thụy miên triền cái, trạo hối triền cái, nghi triền cái. Này các Tỷ-kheo, có năm triền cái này. Này các Tỷ-kheo5 để đoạn tận năm triền cái này, bốn niệm xứ cần phải tu tập. Thế nào là bốn? ở đây? này các Tỷ-kheo5 Tỷ-kheo trú quán thân trên thân... trú quán pháp trên các pháp, nhiệt tâm, tỉnh giác, chánh niệm để nhiếp phục tham ưu ở đời. Này các Tỷ-kheo5 để đoạn tận năm triền cái, bốn niệm xứ cần phải tu tập.

IIL KINH DỤC TRƯỞNG DƯỠNG (Kāmagunasutta) (A, IV. 458) 65. Này các Tỷ-kheo5 có năm dục trưởng dưỡng82 này. Thế nào là năm? Các sắc do mắt nhận thức, khả lạc, khả hỷ, khả ý5 khả ái? liên hệ đến dục, hấp dẫn. Các tiếng do tai nhận thức... Các xúc do thân nhận thức, khả lạc... hấp dẫn. Này các Tỷ-kheo5 có năm dục trưởng dưỡng này.

80 Bản tiếng Anh của PTS: The Training, nghĩa là Tu tập. 81 Các triền cái. Xem 4 v. 16; D. L 246; M. I. 60; s. v. 60 82 Xem 4 IV. 415; GS. IV. 280 (kinh 34 ở trước); D. III. 234.

1126 KINH TĂNG CHI BỘ

Này các Ty.kheo, để đoạn tận năm dục trưởng dưỡng này, bốn niệm xứ này phải tu tập. IV. KINH THỦ UẨN (Upãdãnakkhandhasutta) (4 IV. 458) 66. Này các Tỷ-kheo có năm thủ uẩn83 này. Thế nào là năm? sắc thủ uẩn, thọ thủ uẩn, tưởng thủ uẩn, hành thủ uẩn, thức thủ uẩn. Này các Tỷ-kheo, có năm thủ uẩn này. Này các Tỷ-kheo, đê đoạn tận năm thủ uân này, bôn niệm xứ cân phải tu tập. Thê nào là bôn?... bôn niệm xứ này cân phải tu tập. V. KINH HẠ PHẦN KIẾT sử (Orambhãgiyasutta) (A. IV. 459) 67. Này các Tỷ-kheo, có năm hạ phần kiết sử84 này. Thế nào là năm? Thân kiến, nghi, giới câm thủ, dục tham, sân. Này các Tỷ-kheo, có năm hạ phân kiêt sử này. Này các Tỷ-kheo, để đoạn tan năm hạ phần kiết sử này, bốn niệm xứ cần phải tu tập. Thế nào là bốn?... bốn niệm xứ này cần phải tu tập. VI. KINH SANH THÚ (Gatìsutta) (A. IV. 459) 68. Này các Tỷ-kheo, có năm sanh thú85 này. Thế nào là năm? Địa ngục? loài bàng sanh, cõi ngạ quỷ, loài

người, chư thiên. Này các Tỷ-kheo9 có năm sanh thú này. Này các Tỷ-kheo9 đê đoạn tận năm sanh thú này, bôn niệm xứ cân phải tu tập. Thế nào là bốn?... bốn niệm xứ này cần phải tu tập.

VII. KINH XAN THAM (Maccharíyasutta) ụ. IV. 459) 69. Này các Tỷ-kheo5 có năm xan tham này. Thê nào là năm? Xan tham trú xứ, xan tham gia đình, xan tham lợi dưỡng, xan tham dung sắc, xan tham pháp. Này các Tỷ-kheo, để đoạn tận năm xan tham này, bốn niệm xứ cần phải tu tập. Thế nào là bốn?... bốn niệm xứ này cần phải tu tập. VIII. KINH THƯỢNG PHẦN KIẾT sử (Uddhambhãgiyasutta) (Ả. IV. 460) 70. Này các Tỷ-kheo, có năm thượng phần kiết sử này. Thế nào là năm? sắc ái? vô sắc ái? mạn, trạo cử, vô minh. Này các Tỷ-kheo? có năm thượng phần kiết sử này. , Này các Tỷ-kheo, để đoạn tận năm thượng phần kiết sử này, cần phải tu tập bốn niệm xứ. Thế nào là bốn?... bốn niệm xứ này cần phải tu tập. IX. KINH TÂM HOANG vu (Cetokhilasuttdỷ6 (Ắ. IV. 460) 71. Này các Tỷ-kheo, có năm tâm hoang vu87 này. Thế nào là năm?

83 Xem D. III. 233; M. III. 16; s. III. 47. 84 Xem Dili. 234. 85 XemML 73;S. V.474. 86 Tham chiếu: Tăng.(7.02. 0125.51.4. 0817al6); Thập thượng kỉnh (roi. 000L10. 0052C17); Tâm uế kỉnh (01. 0026.206. 078 15); A-tỳ-ấạt-ma Tập dị mon tủc luận (7.26. 1536.12. 0416a22). 8Cetokhilã. Xem4 III. 248; V. 17; D. III. 237; M. I. 101.

Này các Tỷ-kheo, ở đây, vị Tỷ-kheo nghi ngờ? do dự, không quyết đoán, không có tịnh tín đối với bậc Đạo sư. Này các T'-kheo, Tỷ-kheo nào nghi ngờ, do dự, không quyêt đoán, không có tịnh tín đôi với bậc Đạo su, Tỷ-kheo ấy không hướng vê nỗ lực, hăng hái, kiên trì và tinh tấn. Khi tâm của vị ấy không hướng vê nô lực? hăng hái, kiên trì và tinh tân, như vậy gọi là tâm hoang vu thứ nhất. Này các Tỷ-kheo, lại nữa, vị Tỷ-kheo nghi ngờ đối với Pháp... đối với Tăng... đối với học pháp... tức giận đối với các vị đồng Phạm hạnh, không hoan hy, tâm dao động, trở thành hoang vu. Này các Tỷ-kheo? khi một vị Tỷ-kheo phẫn nộ đối với vị đồng Phạm hạnh, không hoan hỷ? tâm dao động, trở thành hoang vu, Tỷ-kheo ấy không hướng về nỗ lực, hăng hái, kiên trì và tinh tấn. Như vậy gọi là tâm hoang vu thứ năm. Này các Tỷ-kheo, để đoạn tận năm tâm hoang vu này... bốn niệm xứ cần phải tu tập. X. KINH TÂM TRIỀN PHƯỢC (Cetasovinibandhasutta)^ (A. IV. 461) 72. Này các Tỷ-kheo, có năm tâm triền phược88 89 này. Thế nào là năm? Ở đây? này các Tỷ-kheo, Tỷ-kheo có tâm không ly tham, đó là không lỵ dục, không ly ái, không ly khao khát, không ly nhiệt não, không ly ái nhiễm đối với các dục. Này các Tỷ-kheo, Tỷ-kheo có tâm không ly tham, đó là không ly dục, không ly ái, không ly khao khát, không ly nhiệt não. không ly ái nhiễm đối với các dục, tâm của vị ấy khônệ hướng về nỗ lực, hăng hái, kiên trì và tinh tấn. Tâm của vị nào không hướng ve... như vậy là tâm triền phược thứ nhất. Này các Tỷ-kheo, lại nữa, Tỷ-kheo có tâm không ly tham đối với thân... không ly tham đối với sắc... ăn quá sức bao tử có thể chịu nổi, thọ hưởng sung sướng về ẹiường nằm, sung sướng về thụy miên... Này các Tỷ-kheo, lại nữa, Tỷ-kheo sông đời sống Phạm hạnh với hy vọng mong được thành một loại chư thiên: "Với giới này9 với luật này, với khổ hạnh này, hay với Phạm hạnh này, ta sẽ trở thành loại chư thiên này hay loại chư thiên khác.” Này các

Tỷ-kheo, khi Tỷ-kheo sống đời sống Phạm hạnh với hy vọng được thành một loại chư thiên: "V&i giới này9 với luật này, với khô hạnh này, hay với Phạm hạnh này, ta sẽ trở thành loại chư thiên này hay loại chư thiên khSc", tâm vị này không hướng về nỗ lực, hăng hái, kiên trì và tinh tấn. Tâm vị nào... như vậy là tâm triền phược thứ năm. Này các Tỷ-kheo, đây là năm tâm triên phược, muôn đoạn tận năm tâm triền phược này, bốn niệm xứ này cần phải tu tập.

88 Xem chú thích 86 ở trên. 89 Vìnỉbandha. Xem 4 III. 249; V. 17; D. III. 238; M. I. 101.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.